

LAUD. Arhitektide piknik. Foto: Grete Veski Väli

REAKTSIOONIDE LINN

EVE ARPO, arhitekt

GRETE VESKIVÄLI, maastikuarhitektuuri magistrant, EKA

Kunstitudengid ootavad maja, Lasnamäe elanikud bussi. Neid gruppe peale ootamise muu ei seegi kui Tartu mnt 1 krunt. Selle kõrval asub peatus, millest väljuvad bussid viivad Lasnamäele. Kolm aastat tagasi asus seal Eesti Kunstiakadeemia hoone. 9. maist 9. septembrini paikneb krundil LAUD – KUMU Kunstimuseumi näituse „Aegade järellelud” linnaruumiprojekt.

LAUD ei viita otseselt ühelegi tuttavale objektile – ta ei ole tool ega laud, piire ega teepind – vaid nende kõigi sümbioos ja rohkemgi. LAUD vihjab EKA hoone ehitamisele ja pakub peatuspaika möödujale. LAUA avamisel muutus pooltühja autoparklana kasutusel olev tühimik pealtvaatajate silme all mõneks tunniks aktiivseks ehitusplatsiks. Kraanad, traktor, kallur ja eriveosed koos ehitusmeestega paigaldasid öös paneele. Reaalsuseks sai see, mis platsil igapäevaselt toimuda võiks. Kujuteldav maja muutus tõelisuseks.

Linnaruumis tegutsedes ei saa tulemust ette prognoosida, teos saab tähenduse vastavalt inimeste reaktsioonidele. Lasnamäe proua, kes bussi ootab, ei vaeva oma pead tähendustega, vaid kasutab objekti turukoti toetamiseks. Jaapani turistid mööduvad aga objektist sujuvalt sellele ühtegi pilku heitmata. Tundub, nagu oleks nende aju registreerinud objekti ehitusjätmena ning

Foto: Martin Hoffmann

LUBAGE TUTVUSTADA

signaali edastamata jätnud. Taavi Tulev salvestab looduses linnuhääli ja kasutab objekti heliloomingu esitluspaigana. Lindude hääled pole pelgalt loodusmeeleolu linna toomine, vaid oma moonutuses kõlab pigem absurdse loomaiana. Signe Kivi näeb objekti juurde planeeritud magistrantide näituses võimalikku ohtu isiklikule mainele ja keelab selle toimumise. Teismelised tüdrukud avastavad elemendis moelava võimaluse ja teevad modellide kõnnakut imiteerides puusanõkse. Trikirattur registreerib objekti järjekordse takistusribana ja sooritab paar hüpet. Sotsioloogid saaksid objektile läbi viia väliuuringuid isendite käitumisest: „Miks on 48 meetri pikkuse objekti Kaubamaja-poolne külg atraktiivne noortele emadele ja armunutele, teine külg aga viinaninadele ja kahtlasemale seltskonnale.”

LAUD JA NÄITUS „AEDADE JÄRELELU”

LAUD on KUMU näituse „Aegade järelledud” Tallinna kesklinna ulatuv kombits, mis toimib ümbritseva linnaruumi elavdaja ja inimeste reaktsioonide katse-lavana. Kogu ideelise alateksti pinnal on eesmärk luua meeldiv ja üllatav keskkond, mis paneks inimesi enda ümber vaatama ja küsimusi esitama.¹

Näitus „Aegade järelledud” on KUMU kunstimuseumi kahel korrusel, aias ja Tartu mnt 1 krundil toimuv peegeldus idüllilistest ajaloolistest aedadest ja parkidest ning kaasaegsetest tõlgendustest inimsuhetes maastiku, looduse ja linnakeskkonnaga. KUMU ekspositsiooni külastamiseks varuge uudishimu, avatust ja aega. Eriti soovitame uidata koos kaardiga Margit Säde kureeritud KUMU rohetärganud aias, kus terrassidele, põõsastesse ja seintesse on peidetud heliteosed, teiste hulgas autoritelt Erkki Luuk & c, Triin Tamm, Cia Rinne (Rootsi), Paul Elliman (UK), Kenneth Goldsmith (USA), Louis Lawler (USA), visuaalset poeesiat kunstnikelt Raul Meel, Martijn in't Veld, Kadri Klementi ja teistelt. Müstiline džunglisarnane atmosfäär hüüab loominguga ja keele järele. Lisaks on arhitekt Katrin Koov koos tudengitega andnud mahajäetud aedadele uue elu – Soodevahest ja mujalt Tallinnast kogutud istikutest on saanud omanäoline treppidele paigutatud installatsioon, mille saadusi võib igaüks hiljem korjata ja süüa.

1. Sündmusi LAUAL saab jälgida siit:

www.facebook.com/GaleriiLAUD

Aegade järelledud Kumus. Fotod: Grete Veski